

Міністерство освіти і науки України

**Національний університет
харчових технологій**

**82 Міжнародна
наукова конференція
молодих учених,
аспірантів і студентів**

**“Наукові здобутки молоді –
вирішенню проблем
харчування людства у ХХІ
столітті”**

13–14 квітня 2016 р.

Частина 2

Київ НУХТ 2016

42. Інтенсифікація процесу змішування та гомогенізації компонентів мазей

Олександр Прохоров, Юрій Доломакін, Майя Білоконь
Національний університет харчових технологій

Вступ. Мазі – м'які лікарські засоби для місцевого застосування, дисперсійне середовище яких при певній температурі зберігання має неньютонівський тип течії і великі значення реологічних параметрів. Мазь складається із основи і лікарських речовин, які рівномірно розподіляються у ній. Важливим критерієм якості мазей є показники структурно-механічних властивостей. Консистенція мазей впливає на процеси їх приготування, фасування, використання та вивільнення з них лікарських речовин.

Матеріали і методи. Матеріалом для досліджень була мазь – суспензія з вмістом твердої фази менше 5 %. Для визначення однорідності готової мазі брали 4 проби по 2-3 г, поміщуючи їх по дві на предметне скло.

Результати. В дослідженнях запропоновано використовувати стаціонарний вертикальний резервуар зі шнековим перемішувачем.

Максимальне число обертів гвинта діаметром D визначається (хв^{-1}):

$$n_{\max} = \frac{60}{\sqrt{D}} \quad (1)$$

Потужність, що витрачається на підймання матеріалу на висоту H :

$$N = \frac{\Pi \cdot H \cdot g}{367}, \quad (2)$$

Кратність перемішування приймаємо $k = 10 \dots 15$, тоді продуктивність гвинтового пристрою рівна:

$$\Pi = k \cdot m, \quad (3)$$

де m - маса мазі в реакторі.

Для гомогенізації мазі необхідно визначити число обертів гвинта;

$$\text{Re}_m = \frac{n_0 d^2 \cdot \rho}{\mu} = 1,47 Ar^{0,185} \left(\frac{\text{We}_m}{W e_m} \right)^{0,185} \cdot \left(\frac{D_a}{D} \right)^{1,3}, \quad (4)$$

де We_m – критерій Вебера, $W e_m = \frac{n^2 D^3 \rho}{\sigma}$; σ - міжфазний натяг мазі; Ar - критерій

Архімеда, $Ar = \frac{q \cdot d_r^3}{Y_c \Delta \rho / \rho_c}$; $\Delta \rho$ - різниця густин фаз; ρ_c – густина суцільної фази,

основи мазі; d_r – діаметр твердої частинки, м.

З критерію оптимальності N/Re , визначали режими приготування мазей.

Висновки. Визначено режими приготування лікарської мазі на шнековому вертикальному змішувачі. Відпрацювання конструкції та форми змішувального органу отримано аналітичним шляхом. Розглядаючи готову суспензію між двох предметних стекол незброєним оком, в трьох з чотирьох проб не виявлено видимих частинок, що говорить про якість приготування.

Література

1. В.И. Чуешов / Промышленная технология лекарств: Учебн. В. 2-х т/ В.И. Чуешов, М.Ю. Чернов, Л.М. Хохлов. – Х.: МТК – Книга; Изд-во НФАУ. 2002. – 716 с.
2. Перцев И.М. Фармацевтические и биологические аспекты мазей / Перцев И.М., Котенко А.М., Чуешов О.В., Халеєва Е.Л. — Х.: НФАУ, Золотые страницы, 2003. — 288 с.